
LEESWIJZER FINANCIËLE INSPECTIEVERSLAGEN

Naast inhoudelijke inspecties, die peilen naar de kwaliteit van de zorg, voert Zorginspectie ook financiële inspecties uit bij inrichtende machten van voorzieningen die erkend, vergund of gesubsidieerd worden in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en bij andere zorgvoorzieningen of personen onderworpen aan regelgeving vanuit dit beleidsdomein.

Een financiële inspectie kan verschillende elementen bevatten. De inspecteur kan bijvoorbeeld nagaan of subsidies correct aangewend worden, of financiële regelgeving nageleefd wordt, of de inrichtende macht van voorzieningen financieel gezond is, enz.

Het doel van het inspectieverslag over de financiële gezondheid is een objectieve weergave geven van de financiële situatie waarin een inrichtende macht zich bevindt en de mate waarin deze financiële situatie een bedreiging kan vormen voor de continuïteit van de dienstverlening. Bij een inspectie in het kader van de subsidieaanwending wordt nagegaan in welke mate de financiële rapportering kan gebruikt worden bij de verdere dossierbehandeling door de Vlaamse overheid. Maar **Zorginspectie doet geen allesomvattende uitspraak over de getrouwheid van de jaarrekening**, zoals een bedrijfsrevisor.

Inspecties betreffende de financiële gezondheid en de subsidieaanwending zijn in principe aangekondigd opdat de vereiste documenten aanwezig zijn tijdens de inspectie. De inspectieverslagen vermelden de vaststellingen op basis van vooraf opgevraagde informatie, openbare informatie, inzage in documenten ter plaatse en bevraging van de verantwoordelijke en/of andere gesprekspartners (bijvoorbeeld boekhouder).

Om te kunnen beoordelen of aan de voorwaarden voldaan is, werkt de inspecteur met een standaardinstrument. Zo wordt op een gestructureerde en afgestemde manier informatie verzameld tijdens de inspectie. Het doel van deze leeswijzer is de lezer meer duiding te geven bij de verschillende mogelijke rubrieken van het inspectieverslag en de finaliteit van een financiële inspectie. Niet in elk inspectieverslag komen alle rubrieken voor.

VOORBLAD

Het voorblad vermeldt een aantal algemene gegevens over de inrichtende macht en de voorziening(en) waarover de inspectie gaat; alsook gegevens over de inspectie zelf (verslagnummer, inspectiedatum, datum van de laatste vaststelling, gesprekspartners, aangekondigd of niet, inspecteur, ...).

GELIEERDE RECHTSPERSONEN

De focus bij een inspectie is de actor in de zorg, de geïnspecteerde rechtspersoon of natuurlijke persoon. Echter, bestuurlijke en participatieve banden of boekhoudkundige en contractuele verwevenheden kunnen

een impact hebben op de besteding van de overheidsmiddelen, maar ook een positieve of negatieve impact op de financiële gezondheid en de daarmee verbonden continuïteit van de dienstverlening.

Banden met gelieerde rechtspersonen worden daarom voor, tijdens en na het inspectiebezoek onderzocht op basis van openbare bronnen en schriftelijke informatie verkregen van de gesprekspartner(s). Dit kan ook bevraagd worden tijdens de financiële inspectie.

Gelieerde rechtspersonen zijn andere entiteiten die een rechtstreekse of onrechtstreekse band hebben met de rechtspersoon die de gesubsidieerde voorziening(en) organiseert. Daarbij kan het gaan om moeder- of dochtermaatschappijen, immobiliëneigenaars die aan de voorziening verhuren, rechtspersonen die de voorziening mee financieren, rechtspersonen die gefinancierd worden en/of waarvoor borg gestaan worden, enz. Dit is een ruimer dan het begrip van 'verbonden ondernemingen' uit het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

De inspecteur somt in de rubriek 'Gelieerde rechtspersonen' de gelieerde rechtspersonen op die hij tijdens zijn werkzaamheden vond. En in de rubriek 'Verrichtingen met gelieerde rechtspersonen' lijst hij de voornaamste groepsverrichtingen inzake vorderingen-schulden en opbrengsten-kosten op.

BOEKHOUDING

De boekhouding vormt veelal de basis voor de financiële inspectie. In deze rubriek wordt kort beschreven over welke boekjaren de inspectie gaat, en eventueel of er voor die boekjaren een verslag van een revisor is en of er andere activiteiten in de boekhouding zijn opgenomen.

BALANS

In deze rubriek wordt de balans weergegeven en worden de relevante balansrubrieken besproken.

RESULTATENREKENING

In deze rubriek gebeurt hetzelfde voor de relevante rubrieken van de resultatenrekening, met bijzondere aandacht voor tendensen, trends en schommelingen.

FINANCIËLE ANALYSE

In deze rubriek worden een aantal financiële ratio's berekend op basis van de jaarrekening, namelijk:

- liquiditeit: Kan de inrichtende macht kan haar financiële verplichtingen op korte termijn nakomen met de middelen waarover zij op korte termijn beschikt?
- solvabiliteit: In welke mate is de inrichtende macht afhankelijk van door derden verstrekte middelen?
- cashflow / rentabiliteit: Welke middelen genereert de werking? In welke mate dekken deze middelen de kapitaalaflossingen?

Naast de waarde van deze ratio's neemt de inspecteur ook zijn interpretatie ervan in het verslag op. In het verslag staat eveneens een beknopte standaardinterpretatie.

ANDERE RUBRIEKEN

Afhankelijk van het type WVG-voorziening in combinatie met de soort inspectie kunnen andere rubrieken aan het verslag toegevoegd worden. Bijvoorbeeld resultatenrekening per activiteitscentrum, sanerings- en financieel plan, de toepassing van bepalingen uit de regelgeving, hangende/dreigende geschillen, verrichtingen met gelieerde rechtspersonen.

Geschillen en juridische conflicten kunnen een significante invloed hebben op de dagelijkse werking van voorzieningen. De inspecteur informeert bij de gesprekspartner naar geschillen en schetst deze kort, zodat indien nodig de inhoudelijk bevoegde entiteit dit kan opvolgen.

SAMENVATTING

In de samenvatting worden de voornaamste vaststellingen uit het inspectieverslag opgenomen. In principe omvat de samenvatting alle elementen die een rol spelen in de besluitvorming van het inspectieverslag. *De elementen die het besluit beïnvloeden, worden cursief aangeduid.*

BESLUIT

Op basis van de inspectievaststellingen formuleert de inspecteur een besluit. Deze besluiten zijn generiek waarbij de inspecteur een uitspraak doet betreffende de subsidieaanwending, de financiële gezondheid en/of de toepassing van de regelgeving.

Voor de aanwending van de subsidies zijn er vier verschillende mogelijkheden. Elk van deze mogelijkheden geeft aan in welke mate de financiële rapportering kan gebruikt worden bij de verdere dossierbehandeling door de Vlaamse overheid. Deze verdere dossierbehandeling kan dan bestaan uit een subsidieafrekening, een reservebepaling, ... De mogelijkheden zijn:

- De financiële rapportering kan gebruikt worden voor de verdere dossierbehandeling binnen de Vlaamse overheid.
- De financiële rapportering kan, mits rekening houdend met de bijzondere vaststellingen zoals beschreven in het inspectieverslag, gebruikt worden voor de verdere dossierbehandeling door de Vlaamse overheid. Hier kunnen bepaalde elementen een significante invloed hebben op de subsidieafrekening, de reservebepaling, ...
- De financiële rapportering kan, omwille van bijzondere vaststellingen zoals beschreven in het inspectieverslag, niet gebruikt worden voor de verdere dossierbehandeling.
- De financieel inspecteur kan er zich niet over uitspreken.

De keuze voor één van deze besluiten wordt voornamelijk bepaald door de materialiteit (omvang) van de vaststelling, de complexiteit om hiermee rekening te houden bij de verdere dossierbehandeling binnen de Vlaamse overheid en de algemene betrouwbaarheid van de financiële rapportering.

Voor wat betreft het besluit over de financiële gezondheid zijn er volgende mogelijkheden:

- geen financiële moeilijkheden,
- beperkte financiële moeilijkheden,
- financiële moeilijkheden,
- ernstige financiële moeilijkheden,
- zeer ernstige financiële moeilijkheden,
- financiële gezondheid kan niet vastgesteld worden.

Hierbij baseert hij zich op de mate waarin de continuïteit van de dienstverlening in het gedrang komt en de mate waarin bijkomende financiering en andere maatregelen nog mogelijk zijn.

De inspecteur kan zich bij vastgestelde onregelmatigheden ook uitspreken over de besteding van de overheidsmiddelen conform het doelmatigheidsprincipe beschreven in artikel 11 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Daarnaast kan de inspecteur oordelen dat de boekhouding en de jaarrekening niet voldoen aan de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Hierbij gaat het dan voornamelijk om vormvereisten of andere bepalingen van de vzw-wet, vennootschapswet, etc..

De inspecteur kan, desgevallend, ook oordelen dat niet voldaan is aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 houdende de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters, artikel 4. Redenen hiervoor kunnen bijvoorbeeld zijn dat in de boekhouding de inkomsten en uitgaven die verband houden met de activiteiten van kinderopvang niet transparant afgezonderd zijn, de organisator meer dan 200.000 euro subsidies ontvangt van het agentschap Opgroeien maar geen dubbele boekhouding voert, er geen jaarlijkse begroting wordt opgesteld.